

Ministerie van
Welzijn,
Volksgezondheid en
Cultuur

336.6:336.665:7.067.3:341.176.1:341.176.2:341.162(4)

93-693

Boekmanstichting - Bibliotheek
Herengracht 415
1017 BP Amsterdam
Tel. 6243739

Ondersteuningsmogelijkheden

van Europese instellingen op het

gebied van cultuur

*Aan de inhoud van deze brochure kunnen geen rechten ontleend worden.
Voor de actuele stand van zaken dient contact gezocht te worden met de
betreffende instelling of organisatie.*

Inhoudsopgave

5	Voorwoord
7	1 Europese Gemeenschap
8	Audiovisuele sector: MEDIA '95
9	Caleidoscoop
11	Designprijs
12	Literatuurprijs en Vertaalprijs
13	Modelprojecten instandhouding bouwkundige monumenten
14	Vertaling van hedendaags literair werk
17	2 Raad van Europa
19	Secretaris-Generaal van de Raad van Europa
19	Cultuurcomité van de CDCC
19	Comité voor het Cultureel Erfgoed
19	Audiovisuele sector: EURIMAGES
21	3 Unesco
23	4 Particuliere Europese Fondsen
23	Europees Centrum voor Stichtingen
23	De Europese Culturele Stichting
25	Eurocreation (jongerenprojecten)
26	Europas (architectuur)
27	Europese Filmprijzen en Europese Filmacademie
29	Europees secretariaat voor de promotie van het culturele maecenaat
29	Vrouwen in Europa 1992 (fotografie)

Voorwoord

De Europese economische eenwording heeft ook gevolgen voor de culturele sector. De juridische en beleidsmatige gevolgen voor het *Nederlandse cultuurbeleid* heb ik in 1989 laten onderzoeken. De resultaten zijn in een reeks publicaties bekend gemaakt (noot 1).

Dat de Europese eenwording naast een economische ook een *culturele* dimensie heeft, is in 1987 door de Europese Commissie erkend en heeft geleid tot een actieprogramma voor de jaren 1988-1992. In 1988 heeft de Europese Raad van Cultuurministers deze nieuwe aanzet voor actie op cultureel gebied krachtig ondersteund. In de loop der jaren zijn op uiteenlopende terreinen en in diverse vormen regelingen van kracht geworden: subsidieregelingen, prijzen en niet-financiële impulsen. Dit alles met als doel een grensoverschrijdende samenwerking in de cultuursector te stimuleren en bovendien het overgeleverde culturele Europese erfgoed voor toekomstige generaties te behouden. De culturele dimensie van de Europese eenwording heeft op de conferentie van EG-regeringsleiders december 1991 in Maastricht een grondslag gekregen in het EG-verdrag. In een nieuw artikel wordt de ruimte voor nationaal en/of regionaal cultuurbeleid erkend. Daarnaast wordt de samenwerking op cultureel gebied tussen landen en regio's aangemoedigd. Dit nieuwe artikel maakt het mogelijk op basis van cultuurpolitieke argumenten verdragsbepalingen op economisch terrein wat meer te nuanceren.

De hierboven geschetste ontwikkelingen hebben ertoe geleid dat mijn directoraat-generaal regelmatig vragen krijgt over de concrete ondersteuningsmogelijkheden die de Europese Gemeenschap biedt. Om op deze vragen een handzaam antwoord te geven, is deze brochure samengesteld. Om een zo compleet mogelijk beeld te geven van internationale mogelijkheden worden niet alleen de Europese Gemeenschap, maar ook de Raad van Europa, de Unesco en Europese particuliere instellingen in dit overzicht betrokken. Wellicht ten overvloede vermeld ik dat het hier om louter dienstverlening gaat: het ministerie van WVC kan geen verantwoordelijkheid nemen voor de inhoud van en besluitvorming over de betreffende subsidieregelingen. Voor de duidelijkheid merk ik ook nog op dat het zinvol kan zijn om bij het zoeken naar EG-subsidiemogelijkheden verder te kijken dan uitsluitend de regelingen betreffende

cultuur. Verschillende Nederlandse culturele instellingen hebben die andere wegen al gevonden. Het Bureau van de Europese Commissie in Den Haag kan hierin behulpzaam zijn.

In deze brochure zult u geen gedetailleerde informatie aantreffen over ondersteuningsmaatregelen betreffende de media. Om op dit uitgebreide terrein (ook buiten EG-kader zijn er ondersteuningsmogelijkheden) actuele en gedetailleerde informatie te kunnen bieden, heeft de audiovisuele sector, gestimuleerd door de Ministers van WVC en Economische Zaken, een Audiovisueel Platform/Media desk Nederland opgericht. Hierover treft u de benodigde gegevens aan.

Deze brochure beoogt bovenal duidelijkheid te scheppen en plaveit bepaald niet de weg naar gouden bergen in Brussel of Straatsburg. Behalve de beperkte budgetten vormt de verdeling van de middelen over de lidstaten van de EG, de Raad van Europa of de UNESCO één van de belangrijkste beperkingen voor de kans op honorering. Wie een verzoek om steun wil indienen, zal zich rekenschap moeten geven van deze beperkingen. Een reële inschatting van de kans op succes zal de indiener veel nodeloos werk besparen. Ik hoop dat deze brochure daartoe bijdraagt.

De Directeur-Generaal voor Culturele Zaken,

drs. J. Riezenkamp

Noot 1

De Europese Gemeenschappen en cultuurbeleid. Een juridische analyse. In de serie Nederlands Cultuurbeleid en Europese Eenwording zijn tevens de volgende delen verschenen:

- Een beleidsverkenning
- Amateuristische kunstbeoefening en kunstzinnige vorming
- Beeldende kunst
- Bouwkunst en monumentenzorg
- Film
- Letteren
- Museaal beleid
- Muziek en dans
- Toneel

(uitgaven van het Ministerie van WVC, Directoraat-Generaal Culturele Zaken; Rijswijk, november 1989)

1 Europese Gemeenschap

Na de Tweede Wereldoorlog is in West-Europa een proces van samenwerking tussen staten op gang gekomen. De noodzakelijke wederopbouw van Europa vormde één van de factoren die tot een nauwere samenwerking leidde dan voor de oorlog het geval was geweest. In verschillende verdragen werd die samenwerking vastgelegd. Zo ontstond in 1951 de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (EGKS) en in 1957 de Europese Economische Gemeenschap (EEG) en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (Euratom). In 1986 legden de inmiddels 12 lid-staten van deze Gemeenschappen in een 'Europese Akte' vast, dat de 'Gemeenschap' (de 12 samenwerkende staten) streefde naar voltooiing van één Europese interne markt. Vóór 1992 zou één grote ruimte zonder binnengrenzen verwezenlijkt moeten zijn. Verder zou de economische en sociale samenhang versterkt moeten zijn, evenals de samenwerking op bijvoorbeeld terreinen als onderzoek en technologische ontwikkeling. Ook verbetering van het milieu en vooruitgang op weg naar een Economische en Monetaire Unie werd nagestreefd.

Bij het besluitvormingsproces in de Gemeenschap zijn meer in het bijzonder betrokken de Europese Commissie, die voorstellen doet en de maatregelen uitvoert, het Europese Parlement dat zich over deze voorstellen uitspreekt en de Raad van Ministers die de eindbeslissing neemt. Het Hof van Justitie verzekert de eerbiediging van het gemeenschapsrecht. De Rekenkamer oefent toezicht uit op het financiële beheer van de Gemeenschap. Tenslotte beschikken het Economisch en Sociaal Comité en het Raadgevend Comité EGKS over een raadgevende bevoegdheid.

Inmiddels is erkend dat de Europese eenwording ook een culturele dimensie heeft. Deze erkenning heeft geleid tot een actieprogramma voor de jaren 1988-1992 en de instelling van de Raad van Cultuurministers. Zoals reeds vermeld in het Voorwoord, heeft de conferentie van EG-regeringsleiders in december 1991 te Maastricht in een nieuw verdragsartikel ruimte geschapen voor internationale culturele samenwerking in EG-verband, overigens met behoud van de eigen verantwoordelijkheid van lidstaten voor het voeren van van cultuurbeleid en met nadruk op het pluriforme karakter van 'de' Europese cultuur.

Hieronder volgen de ondersteunende maatregelen die de Europese Commissie, gesteund door de Raad van Ministers, heeft genomen.

Media

Audiovisuele sector

Mesures pour Encourager le Développement de l'Industrie Audiovisuelle

Ter stimulering van de Europese audiovisuele sector zijn in Europa de afgelopen jaren verschillende initiatieven genomen: EURIMAGES van de Raad van Europa (zie onder Raad van Europa), het pan-europese EUREKA-AUDIOVISUEEL en MEDIA van de EG.

Tussen 1987 en 1990 heeft de EG een proef-programma ter stimulering van de audiovisuele sector uitgevoerd, het zogenaamde programma 'Media '92'. In dat kader werd financiële steun gegeven aan grensoverschrijdende audiovisuele samenwerkingsprojecten (op het gebied van film en televisie). Het betrof hier gebieden als (pre-)productie, distributie, opleidingen en financiering.

In december 1991 heeft de Raad van Ministers van de EG voor een uitgebreide voortzetting van het media-programma in de periode 1991-1992 circa 80 miljoen Ecu beschikbaar gesteld.

Voor informatie over deze stimuleringsinitiatieven bestaat sinds kort een speciaal bureau in Nederland: het Audiovisueel Platform/Media desk. Doel van dit bureau is het bevorderen van deelname van de Nederlandse audiovisuele sector in deze stimuleringsprogramma's. Organisaties die in dit platform participeren zijn: de Nederlandse Omroepprogramma Stichting (NOS), het Nederlands Omroepproductie Bedrijf (NOB), de Audiovisuele Federatie Nederland (AFN), de Nederlandse Bond van Bioscoop- en Filmondernemingen (NBB) en de Dutch Independent documentary Film Association (DIFA).

Informatie

het Audiovisueel Platform/Media desk Nederland

Bezoekadres:

Sumatralaan 45 (Mediacentrum 301/3)

Hilversum

Postbus 256

1200 AG Hilversum

tel. 035-238641

fax 035-218541

Caleidoscoop Voorheen 'Cultuurpodium'

In het kader van haar 'Culturele Actie' wil de Europese Commissie bij de Europese burgers het besef vergroten tot één multiculturele gemeenschap te behoren. Dat wil zij bewerkstelligen door de kennis van het Europese culturele erfgoed te vergroten en de hedendaagse kunstbeoefening te stimuleren. In dat kader heeft zij het programma 'Caleidoscoop' ontwikkeld: ondersteuningsmogelijkheden voor artistieke en culturele projecten van hoge kwaliteit die een innoverend karakter en een Europese dimensie hebben.

Voorwaarden

In aanmerking komen evenementen of activiteiten waarvan de organisatoren en/of deelnemers tenminste drie lidstaten vertegenwoordigen. Een en ander moet liggen op de volgende terreinen:

- 1 Hedendaagse kunstbeoefening die betrekking heeft op theater, dans, muziek, literatuur, beeldende kunsten of iedere andere artistieke expressievorm waarbij verschillende media zijn betrokken. Voorrang wordt gegeven aan workshops in multilateraal samenwerkingsverband, die worden afgesloten met de voorstelling of vertoning voor publiek;
- 2 Kennis van het culturele erfgoed. Activiteiten dienen erop gericht te zijn het culturele erfgoed in ruime zin tot zijn recht te doen komen door bewustmaking, onderzoek en presentatie.

Uitgesloten zijn

- evenementen met een in hoofdzaak regionaal of nationaal karakter of die slechts twee landen betreffen;
 - organisatoren die in 1991 in het kader van de onderscheiding 'Europees cultuurpodium' zijn geselecteerd;
 - projecten die op een andere wijze door de Europese Commissie worden gesubsidieerd;
 - evenementen met een winstoogmerk;
 - op zichzelf staande publikaties (tijdschriften, etc);
 - haalbaarheidsstudies; financierings-, investerings- of overheadkosten van culturele organisaties worden ook niet vergoed;
 - restauratiewerkzaamheden ten behoeve van het architectonisch erfgoed.
- Hiervoor wordt verwezen naar een speciaal programma (Modelprojecten in standhouding bouwkundige monumenten in EG).
- aanvragen van kandidaten die binnen drie voorgaande jaren al subsidie in het kader van dit programma hebben ontvangen.

Ondersteuningsmogelijkheden

De maximumbijdrage is 30.000 Ecu (maximaal 25% van de totale kosten van het betrokken project). Tevens is er het recht op het gebruik van het logo 'Programma Galeidoscoop' t.b.v. public relations, publiciteitsmateriaal en presentatie.

Procedure

Het programma 'Caleidoscoop' gold vooralsnog alleen voor projecten in 1992. Evenals het voorgaande programma 'Cultuurpodium', wordt ook 'Caleidoscoop' jaarlijks geëvalueerd. Vanaf 5 juli 1992 zal bij het bureau 'Culturele Actie' van de Europese Commissie bekend zijn in welke vorm 'Caleidoscoop' in 1993 wordt voortgezet en wat de voorwaarden zijn.

Informatie en formulieren

Cie EG DG IX-C-1 Culturele Actie 'Caleidoscoop',
Jozef II-straat 70
B-1049 Brussel
tel. 09-32-2-2353783

Bureau van de Europese Commissie in Nederland
Korte Vijverberg 5
Den Haag
tel. 070-3469326
fax 070-3646619

Europese designprijs

In het kader van het Strategisch Programma voor Innovatie- en Technologie-overdracht, kortweg SPRINT genaamd, sponsort de Europese Commissie een serie activiteiten die het gebruik van design in Europa moet bevorderen. Het doel hierbij is de economische voordelen van het gebruik van design, dus als volwaardig managementinstrument, te demonstreren.

Een internationale jury kiest elk jaar uit een aantal genomineerde kleine of middelgrote bedrijven er één uit dat het beste design toepast op het gebied van produktontwikkeling, communicatie en milieubescherming. De toekenning geldt niet voor één produkt, maar voor een jarenlange staat van dienst op dit gebied.

Ten overvloede moet nog gesteld worden dat de designprijs dus niet wordt toegekend aan ontwerpers zelf, maar alleen aan bedrijven. De toekenning van de prijs valt dan ook niet onder verantwoordelijkheid van het Directoraat-Generaal X van de Europese Commissie (het Directoraat-Generaal voor o.a. Cultuur), maar het Directoraat-Generaal voor o.a. Industrie en Innovatie (DG XIII).

Informatie

Directoraat-Generaal voor Telecommunicatie, Informatie-industrieën en
Innovatie
Europese Designprijs
Bât. J. Monnet - Plateau du Kirchberg
L-2920 Luxembourg
tel. 09-352-43011
fax 09-352-43014129

Europese literatuurprijs Europese vertaalprijs

De Europese Commissie heeft in 1990 twee prijzen ingesteld op het gebied van de letteren met als doel het stimuleren van de belangstelling voor boeken en lezen: een Europese prijs voor literatuur en een Europese prijs voor vertalingen. In 1990 zijn deze prijzen voor het eerst toegekend aan de Franse auteur Jean Echenoz voor zijn roman *Lac* en aan de Engelsman Michael Hamburger voor de vertaling van de gedichtenbundel *Collected Poems* van Paul Celan. In 1991 is de Prijs voor Vertalingen toegekend aan de Nederlandse vertaler Frans van Woerden voor zijn vertaling uit het Frans van Céline's *Le pont de Londres* (De brug van Londen).

Voor beide prijzen worden per jaar twee verschillende internationale jury's samengesteld.

Voor de literaire prijs wordt één schrijver gekozen die een belangrijke bijdrage aan de eigentijdse Europese literatuur heeft geleverd. De prijs, een bedrag van 20.000 Ecu, heeft betrekking op een werk dat in de voorgaande 3 jaren is verschenen.

Voor de vertaalprijs, eveneens bestaande uit een bedrag van 20.000 Ecu, wordt een vertaling van bijzondere kwaliteit uitgekozen van een belangrijk eigentijdse Europees literair werk. De vertaling moet in de voorgaande drie jaren verschenen zijn.

Informatie

Cie EG DG IX-C-1 Afdeling Culturele Actie

Jozef II-straat 70

B-1049 Brussel

tel. 09-32-2-2353783

Modelprojecten instandhouding bouwkundige monumenten in EG

De Europese Gemeenschap heeft in de periode 1982 tot en met 1992 een actieprogramma uitgevoerd dat gericht is op de bescherming van architectonisch erfgoed. Met dit *subsidie*programma wilde de EG aantonen dat investeringen in het Europese verleden effect kunnen hebben op de toekomstige culturele, sociale en economische ontwikkeling van Europa. Jaarlijks stelde de Europese Commissie een thema vast en bepaalde ze de voorwaarden voor deelname. Voor 1992 was bijvoorbeeld het thema: 'Geïntegreerde herwaardering van openbare ruimten in historische centra'. Het ging daarbij om restauratieprojecten die de banden tussen historische gebouwen en openbare ruimte herstellen, waarbij het maatschappelijk gebruik van die gebouwen of plaatsen aan hun karakter wordt aangepast.

Aanvragers moeten zijn de eigenaar of eigenaren van het monument (of de historische plaats) of diens vertegenwoordiger. De aanvragen moeten tegelijk ingediend worden bij de Europese Commissie en bij de betrokken nationale of regionale instelling. In Nederland is dat de Rijksdienst voor de Monumentenzorg. Deze dienst onderzoekt het project en brengt aan de Europese Commissie advies uit. Aanvragen moeten via standaardformulieren ingediend worden. Het thema en de procedure voor 1993 wordt voor de zomer vastgesteld en gepubliceerd in het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen. Vanaf half mei kan de Europese Commissie in Brussel (afdeling 'Culturele Actie: Monumentenprogramma') al mondeling informatie geven over thema en procedure voor 1993.

Informatie en formulieren

Rijksdienst voor de Monumentenzorg
Postbus 1001
3700 BA Zeist
tel. 03404-83405

Bureau van de Europese Commissie in Nederland
Korte Vijverberg 5
2513 AB Den Haag
tel. 070- 3469326

Afd. Culturele Actie van de Europese Commissie
Wetstraat 200
B1049 Brussel
tel. 09-32-22351111

Vertaling van hedendaags literair werk

Om de verspreiding te bevorderen van hedendaags literair werk dat representatief is voor de Europese cultuur stelt de Europese Commissie sedert 1989 financiële steun beschikbaar voor vertalingen. Het moet gaan om vertaling van hedendaags literair werk dat representatief is voor de cultuur waarin het tot stand gekomen is en dat de belangstelling van een ruim Europees publiek heeft. Bij wijze van uitzondering kan ook werk van auteurs in aanmerking komen uit derde landen die lid zijn van de Raad van Europa, mits dat werk van belang is voor de Europese cultuur. Onder hedendaags literair werk wordt verstaan de literatuur die voor het eerst in de 20e eeuw is gepubliceerd. De voorkeur wordt gegeven aan werken van na 1945. Als uitzondering kan ook literair werk uit het einde van de 19e eeuw in aanmerking worden genomen. Steun wordt gegeven aan werken waarvan publicatie niet mogelijk zou zijn zonder subsidie van de EG. Ook de vertaling van uittreksels van literaire werken komt voor steun in aanmerking. Dit heeft als doel uitgevers van werken in minder gesproken talen in staat te stellen de literaire en commerciële waar-

de van het werk te beoordelen. Publikatie van de vertaalde werken dient plaats te vinden binnen het jaar dat volgt op het jaar waarin de subsidie is toegekend. Indien niet tot publikatie wordt overgegaan, dienen alle voorschotten te worden terugbetaald.

Toekenning/Prioriteiten

Bij de toekenning worden de volgende prioriteiten gesteld:

- 1 de vertaling van werken in minder gesproken talen in de EG naar meer gesproken talen;
- 2 de vertaling van werken in minder gesproken talen naar minder gesproken talen;
- 3 de vertaling van werken in meer gesproken talen naar minder gesproken talen;
- 4 de vertaling van werken in meer gesproken talen naar andere meer gesproken talen, waarbij met name rekening wordt gehouden met de specifieke situatie van literaire genres die weinig worden vertaald.

Subsidie

Het volledige honorarium van de vertaler vastgesteld volgens de gangbare praktijk in het betrokken land.

Procedure

Subsidieverzoeken moeten door betrokken uitgever(s) voor 1 december van elk jaar ingediend worden (uitstel is niet mogelijk). De datum van het poststempel geldt als datum van indiening van het verzoek. Aanvragen moeten via een speciaal formulier ingediend worden, dat te verkrijgen is bij het contactbureau in Nederland of bij de Europese Commissie.

De aanvraag dient in drievoud gestuurd te worden naar de Europese Commissie en in tweevoud naar het nationale contactbureau. Na advies van de Raadgevende Groep van Deskundigen en rekening houdend met de budgettaire mogelijkheden neemt de Europese Commissie uiterlijk op 1 maart van het jaar daarop een beslissing.

Informatie en formulieren

Nederlands literair productie- en vertalingenfonds
Singel 464
1017 AV Amsterdam
tel. 020-6206261

Afdeling Culturele Actie van de Europese Commissie
bureau JECL 2/116
Wetstraat 200,
B-1049 Brussel
tel. 09-32-2-2353783

2 Raad van Europa

De Raad van Europa is als intergouvernementele organisatie opgericht in 1949 en stelt zich ten doel de vreedzame samenwerking tussen Europese landen te bevorderen met name op cultureel, juridisch, economisch en sociaal terrein.

Er zijn momenteel bijna 30 Europese staten lid van de Raad van Europa.

Daarnaast zijn er aantal waarnemers, waaronder de Europese Commissie. Het hoogste orgaan van de Raad van Europa is het Comité van Ministers (van Buitenlandse Zaken) dat tweemaal per jaar bijeenkomt en dat de hoofdlijnen van het beleid vaststelt. Een Parlementaire Assemblee, bestaande uit leden die gekozen zijn door de nationale parlementen, kan aanbevelingen en voorstellen doen aan het Comité van Ministers.

Het orgaan binnen de Raad van Europa dat verantwoordelijk is voor het cultuurbeleid is de Raad voor Culturele Samenwerking (het Comité Directeur pour la Cooperation Culturelle, afgekort CDCC), een ambtelijke stuurgroep.

Onder verantwoordelijkheid van dit Comité vallen vier subcomités: het Cultuur Comité, het Comité voor het Cultureel Erfgoed, het Onderwijs Comité en het Overlegorgaan Betreffende Universitaire Aangelegenheden.

Jaarlijks stellen de comités activiteitenprogramma's op. In het kader van deze programma's kan ondersteuning aan derden (rechtspersonen) gegeven worden. Zo ondersteunt de Raad voor Culturele Samenwerking:

1 het opzetten van culturele, toeristische routes in Europa met betrekking tot zijde, barok, Sint-Jacobus, Mozart, Vikingen, Kelten en Lombarden, Hanzesteden en Cisterciënzers;

2 de bevordering van het lezen, speciaal door kinderen en groepen met achterstanden op dit gebied. Uitwisseling en overdracht van kennis op het gebied van vertalingen, ontmoetingen tussen Europese auteurs en publiek en samenwerking tussen Oost- en West-Europa vormen de drie focuspunten op dit terrein;

3 de bevordering van theater van en door kinderen en jongeren. Jaarlijks vindt in één van de lidstaten van de Raad van Europa een bijeenkomst plaats met financiële ondersteuning van de CDCC;

4 de bevordering van culturele samenwerking tussen regio's door middel van onderzoek, de ontwikkeling van trainingen, uitwisselingsprogramma's en het

- oprichten van een Europees netwerk van culturele instellingen die een 'luistervink'-functie hebben in hun gebied. De Raad van Europa heeft met betrekking tot het laatste een gids uitgegeven (Cultural Centres in Europe);
- 5 de bevordering van kennis van en waardering voor Europese kunst. Daartoe wordt jaarlijks een thema-expositie georganiseerd. In 1992 zal 'De Vikingen en de Middeleeuwen' het thema zijn;
 - 6 de bevordering van samenwerking tussen Europese culturele centra. Hiertoe worden bijeenkomsten mogelijk gemaakt (het zgn. Forum van Europese netwerken van culturele centra);
 - 7 de coördinatie van onderzoek en documentatie op cultureel terrein en tevens van de informatievoorziening hierover, het zogenaamd 'Circle'-project;
 - 8 de dialoog over de toekomst van ons cultureel erfgoed met nieuwe of potentiële leden van de Raad van Europa;
 - 9 de ontwikkeling van beleid met betrekking tot het behoud van het twintigste eeuwse erfgoed; de bescherming van natuurgebieden en van (on)roerend cultuurgoed;
 - 10 de bevordering van kennis en vaardigheden in beroepen die van belang zijn voor het behoud van ons erfgoed. Daartoe worden symposia georganiseerd, boeken uitgegeven en een netwerk van specialisten opgericht;
 - 11 de uitwisseling van informatie tussen documentatiecentra op het gebied van cultureel erfgoed;
 - 12 de bevordering van kennis en bewustzijn met betrekking tot cultureel erfgoed via Europese Open Monumentendagen.

Om actuele mogelijkheden voor ondersteuning door de Raad van Europa te onderzoeken is het altijd raadzaam contact op te nemen met de Raad. Op het gebied van cultuur kunnen bij vier onderdelen van de Raad van Europa verzoeken om ondersteuning worden ingediend.

Bij de *Secretaris-Generaal van de Raad van Europa* kan een verzoek om beschermheerschap (patronage) van de Raad van Europa aangevraagd worden; Bij het *Cultuurcomité van de CDCC* en bij het *Comité voor het Cultureel Erfgoed* kan aangevraagd worden:

- a de benaming 'onder auspiciën';
- b of het Comité zitting wil nemen in het comité van aanbeveling;
- c inhoudelijke ondersteuning;
- d financiële ondersteuning. Hierbij moet men vooral niet aan grote bedragen denken.

Ten vierde is er een speciaal fonds, *Eurimages* genaamd. Dit is een pan-europees ondersteuningsfonds, in 1988 opgericht om de Europese cinematografische en audiovisuele industrie te stimuleren. De reden hiervoor is het belang van audiovisuele werken voor de verspreiding van de Europese cultuur.

Bovendien roepen nieuwe communicatietechnieken meer vraag op naar films en TV-programma's.

Eurimages probeert de co-productie en distributie van creatieve cinematografische en AV-werken te bevorderen; sinds 1990 vallen hier ook documentaires onder én tevens de distributie van speelfilms. Van het fonds zijn 19 landen lid. Bovendien zijn er enkele waarnemers. Eurimages beoogt aanvulling te bieden op het mediaprogramma van de EG, EFDO. Eurimages concentreert zich daarbij vooral op de distributie van:

- films waarvan de co-productie al eerder is ondersteund door EFDO;
- films uit de lidstaten van het fonds die geen EFDO-ondersteuning hebben gehad.

Voor actuele informatie, bijvoorbeeld over de voorwaarden voor ondersteuning, evenals voor informatie over andere Europese stimuleringsmogelijkheden op het gebied van audiovisuele media (bijvoorbeeld EUREKA-Audiovisueel) wordt geadviseerd contact op te nemen met het Nederlandse Audiovisuele Platform/Media-desk (zie ook onder het hoofdstuk EG/Media).

Subsidie

Eurimages verstrekt onder voorwaarden rentevrije leningen. Terugbetaling hiervan is afhankelijk van de resultaten van de film.

Informatie Eurimages

Audiovisueel platform/ Media desk Nederland
Bezoekadres: Sumatrалаan 45 (Mediacentrum 301/3)
Hilversum
Postbus 256
1200 AG Hilversum
tel. 035-238641
fax 035-218541

Raad van Europa, Bureau EURIMAGES
BP 431 R6
67006 Straatsburg Cedex
tel. 09-33-88412639
fax 09-33-88412781

Informatie Raad van Europa

BP 431 R6
F-67006 Straatsburg Cedex
telefoonnummers:
Algemeen Secretariaat: 09-33-88-412000
Afdeling Cultuur: 09-33-88-412627
Afdeling Cultureel Erfgoed: 09-33-88-412250/52/55

3 Unesco

De UNESCO is de gespecialiseerde organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschappen en Cultuur. De Organisatie waarvan 163 landen lid zijn, stelt zich ten doel de internationale samenwerking op deze gebieden te bevorderen. Aanspreekpunt voor de UNESCO in Nederland is de Nationale UNESCO Commissie in Den Haag.

De UNESCO is in eerste instantie een platform voor uitwisseling van ideeën en geen financieringsinstelling. De organisatie stimuleert samenwerking door het beleggen van internationale conferenties, ontwikkeling van internationale verdragen, symposia, publikatie van boeken en tijdschriften, kennisoverdracht, training en ondersteuning van onderzoek. De UNESCO werkt in projecten samen met lidstaten en niet-gouvernementele organisaties.

Op het gebied van cultuur ontplooit de UNESCO onder meer activiteiten met betrekking tot:

- bescherming en behoud van cultureel erfgoed (o.a. in de vorm van internationale campagnes tot behoud van monumenten en via het Werelderfgoedverdrag);
- musea (o.a. door middel van trainingsprojecten in museologie en conservering en door middel van de uitgave van het vakblad Museum);
- het auteursrecht (o.a. het beheer van de Universele Auteursrechtconventie en de uitgave van het blad 'Copyright Bulletin');
- de status van de kunstenaar (o.a. ontwikkeling van richtlijnen en internationale overeenkomsten);

De UNESCO speelt een leidende rol in het Wereld-Decennium voor Culturele Ontwikkeling 1988-1997 van de Verenigde Naties. Dit decennium moet bijdragen aan het besef dat bij ontwikkeling aan cultuur een even belangrijke rol toegekend moet worden als aan sociaal-economische factoren.

Het decennium heeft vier doelstellingen:

- aandacht voor de culturele dimensie van ontwikkeling, met name bij beleidsmakers;
- bekrachtiging en verrijking van de culturele identiteit;
- bredere participatie in het culturele leven;
- bevordering van de internationale culturele samenwerking;

Mede gelet op hun veel sterker ontwikkelde culturele infrastructuur en cultuurbeleid, vormen de westerse landen en dus ook Nederland geen prioriteit in het UNESCO-beleid als het gaat om ondersteuning van projecten.

De UNESCO kent naast haar activiteitenprogramma onder meer een internationaal fonds voor de promotie van cultuur en een beurzenprogramma. Financiële ondersteuning vindt zeer beperkt plaats en dan vrijwel alleen van organisaties en instellingen en bijna nooit van individuele projecten of personen.

Informatie

Nationale UNESCO Commissie
Afdeling Voorlichting
Oranjestraat 10
2514 JB Den Haag
tel. 070-3644655

4 Particuliere Europese organisaties

Europees Centrum voor Stichtingen

Het Europees Centrum voor Stichtingen is een samenwerkingsverband van stichtingen in Europa en daarbuiten met programma's die een Europees bereik hebben. In Nederland is de stichtingsvorm de meest voor de hand liggende rechtsvorm op dit gebied, maar in het buitenland moet gedacht worden aan 'foundations', 'trusts', 'agencies', 'charities', 'companies' en 'corporations'. Van het centrum worden organisaties lid en betalen contributie. Het centrum heeft een bibliotheek, verzorgt informatievoorziening/-uitwisseling, verricht onderzoek naar het beleid in Europa ten aanzien van non-profit organisaties en verzorgt een adressenboek van aangesloten organisaties. Verder is het centrum een vraagbaak voor haar leden (dus niet voor derden!).

Adres

Europees Centrum voor Stichtingen/European Foundation Centre
Eendrachtstraat 51
B - 1050 Brussel
tel. 09-32-2-512.89.38
fax 09-32-2-512.82.65

De Europese Culturele Stichting

De Europese Culturele Stichting in Amsterdam, opgericht in 1954, beoogt de Europese culturele contacten en samenwerking te bevorderen. Het begrip Europa moet hierbij als continent opgevat worden en het begrip cultuur in haar meest ruime betekenis, inclusief onderwijs, milieu, sociale zaken en media. De culturele relaties tussen West- en Oost-Europa krijgen sinds 1987 prioriteit. De stichting coördineert onder andere een Europees netwerk van onderzoeksinstituten. Bovendien verleent de stichting subsidies.

Subsidie kan worden verleend aan samenwerkingsprojecten van niet-commerciële instellingen (niet aan privépersonen) waarbij tenminste drie Europese landen betrokken zijn. De voorkeur gaat uit naar projecten met deelname uit Centraal- en Oosteuropese landen. Projecten moeten op de volgende gebieden liggen: culturele relaties, kunsten, onderwijs, minderheden en media.

Uitgesloten van subsidie zijn:

- directe produktiekosten
- jaarlijks terugkerende conferenties
- seminars van algemene aard en
- uitwisselingsprogramma's.

Ook al wordt subsidie voor een jaar toegekend, er wordt wel naar gekeken of een project een duurzaam effect heeft dan wel leidt tot nieuwe Europese netwerken.

Subsidieaanvragen moeten schriftelijk worden ingediend bij de stichting. Ze moeten vergezeld gaan van een projectbeschrijving, een gedetailleerd budget en informatie over andere organisaties die bereid zijn het project financieel te ondersteunen. Aanvragen, in het Engels of Frans gesteld, moeten binnengekomen zijn bij de stichting voor 1 februari of 1 oktober van elk jaar.

Informatie

Europese Culturele Stichting
Jan van Goyenkade 5
1075 HN Amsterdam
tel. 020-6760222
fax 020-6752231

Eurocreation

Jongerenprojecten

Eurocreation is een Frans bureau dat culturele en economische initiatieven van jongeren in Europa wil ondersteunen. Het bureau is in 1986 opgericht en wordt ondersteund door onder meer de Commissie van de Europese Gemeenschap, diverse Franse ministeries, de UNESCO en de Europese Culturele Stichting in Amsterdam.

Eurocreation biedt

- technisch advies en financiële steun bij de opzet van projecten;
- een netwerk van Europese relaties die voor specifieke onderdelen relevant kunnen zijn;
- financieel advies;
- financiële ondersteuning tot een maximum van 40% van het budget;
- opleidingen op Europees niveau;
- publiciteitsondersteuning.

Voorwaarden

- de projecten moeten een vernieuwend, experimenteel karakter hebben en uitmonden in een gemeenschappelijke onderneming of gemeenschappelijk produkt;
- de deelnemers moeten minimaal 18 en maximaal 30 jaar oud zijn en uit minstens twee EG-landen afkomstig zijn, waaronder in ieder geval Frankrijk;
- de projecten moeten een duurzaam karakter hebben en de volgende terreinen betreffen:
 - wetenschap en nieuwe technologie;
 - culturele creativiteit en de verspreiding ervan;
 - communicatie en informatie;
 - toerisme;
- minstens 60% van het totale budget moet gedekt zijn door bijdragen uit tenminste twee EG-landen;
- uitgesloten van steun zijn festivals, congressen en uitwisselingen.

Informatie

Eurocreation
3 Rue Debelleyme
75003 Paris
tel. 09-33-1-48047879

Eén van de Nederlandse correspondenten:

- Europese Culturele Stichting in Amsterdam;
- Job Creation in Den Haag;

European Architectuur

In 1988 is European opgericht met als doel de bevordering van wetenschappelijke en culturele uitwisselingen op het gebied van architectuur en woningbouw. Tevens wordt beoogt de ontwikkeling en vernieuwing van de architectuur te bevorderen door jonge architecten in de gelegenheid te stellen woningontwerpen te maken en de uitvoering daarvan te helpen realiseren.

European organiseert architectuurprijsvragen die gelijktijdig in de deelnemende landen België, Frankrijk, Griekenland, Italië, Nederland, Oostenrijk, Spanje, West-Duitsland en Zwitserland worden gehouden volgens eenzelfde thema en met gelijke reglementen. De winnaars van de nationale prijsvragen worden geholpen bij het verwerven van bouwopdrachten die gebaseerd zijn op hun ontwerpen. De prijsvragen worden begeleid met manifestaties, symposia, tentoonstellingen en publikaties.

Deelnemende Europese landen verplichten zich de organisatie en de financiering van en de publiciteit rond de prijsvragen op te dragen aan nationale European-comités. Deze comités bestaan uit representatieve architecten, vertegenwoordigers van de overheid, opdrachtgevers en onderzoekers. De nationale comités zijn vertegenwoordigd in het Europese comité. De nationale prijsvragen staan open voor Europese architecten, jonger dan veertig jaar;

Jaarlijks wordt een thema vastgesteld voor de European-prijsvraag.

De prijsvragen zijn anoniem. Iedere deelnemer kan zelf een programma van eisen voor zijn ontwerp vaststellen en een lokatie kiezen;

Informatie

Stichting Europan
Valkenburgerstraat 216
1011 ND Amsterdam
tel. 020-6228936

Europese filmprijzen - Europese Film Academie

Als onderdeel van de manifestatie 'Berlijn culturele hoofdstad' en als bijdrage van deze manifestatie aan het Jaar van de Europese Film en Televisie zijn in 1988 Europese Filmprijzen ingesteld. Met de toekenning van deze prijzen wordt beoogd een volwaardig tegenwicht te bieden aan de Amerikaanse filmprijzen en daarmee tevens de Europese filmindustrie te bevorderen.

Mede dankzij EG-steun in het kader van het MEDIA-programma is eind 1991 een Europese Film Academie opgericht. Deze filmacademie heeft als doel de positie van de Europese cinema wereldwijd te verbeteren. De academie is een ontmoetingsplaats en een plaats voor reflectie voor Europese filmmakers. Er worden jaarlijkse 'masterclasses' georganiseerd, evenals symposia over de relatie tussen film en politiek, film en economie en film als kunstvorm. Een belangrijke taak van de academie is verder de jaarlijkse toekenning van de Europese filmprijzen.

De Europese Filmprijzen dienen vier doelen:

- De verscheidenheid en kwaliteit van de Europese cinema te accentueren;
- Nieuwe publieksgroepen voor Europese films te interesseren. Hieronder wordt tevens begrepen publieksgroepen in andere landen dan waar de film geproduceerd is.
- De publiekswaardering van de Europese cinema te veranderen van een specialistische smaak in een meer algemene waardering;
- Aandacht te trekken voor nieuw talent;

In 1991 werden onder meer de volgende filmprijzen toegekend:

- Europese Film van het Jaar
- Europese Documentaire Film van het jaar
- Europese Acteur van het Jaar
- Europese Actrice van het Jaar
- Europese Ondersteunende Acteur van het Jaar
- Europese Ondersteunende Actrice van het Jaar
- Europese Scriptschijver van het Jaar
- Europese Cineast van de Jaar
- Europese Filmregisseur van het Jaar
- Europese Productie Designer van het Jaar
- Europese Filmeditor van het Jaar
- Europese Cinema Society Lifetime Achievement Award
- Europese Cinema Society Award Merit

Elke nationale jury mag o.a. één speelfilm, en één documentaire-flim kiezen uit het nationale aanbod en voordragen aan de internationale jury. De nationale jury's moeten de films beoordelen op hun capaciteit een internationaal publiek te boeien. Films kunnen alleen voorgedragen worden, wanneer ze verschenen zijn in het land van oorsprong tussen 1 augustus van het voorgaande jaar en 31 juli van het jaar waarin de prijzen worden toegekend. Nominaties en prijswinnaars worden in het najaar bekend gemaakt.

Informatie over de filmprijzen en filmacademie

European Film Academy e.V.
Mrs. A. Bellis (Secretary General)
Münchener Strasse 6
D-1000 Berlin 30

Europees secretariaat voor de promotie van het culturele Maecenaat

Het secretariaat (in 1988 opgericht) bevindt zich in Londen bij de Association for Business Sponsorship of the Arts (ABSA). Hierin zijn nationale organisaties en instellingen op dit terrein vertegenwoordigd. Tot en met 1992 draagt de EC in afnemende mate bij aan dit secretariaat. Doel van het secretariaat is het uitwisselen van informatie. Dat gebeurt via een Nieuwsbrief, een handboek en een Europese giftenbank, bestemd om Europese projecten van de nationale organisaties te ondersteunen. Ook voorwaardenscheppende faciliteiten in de nationale staten dient het secretariaat te ontwikkelen, bijvoorbeeld aanpassing van fiscale regelingen.

Informatie

ABSA Nutweg House
60 Gainsford Street
Butler's Wharf
London SE 1 2 NY
tel. 09-44-71-3788143
fax 09-44-71-4077527

Vrouwen in Europa 1992

Fotografie

Het doel van dit project is wederzijds begrip te kweken door inzicht te geven in het leven en werk van vrouwen van verschillende nationaliteiten onder één 'Europees Dak'. Bovendien wordt ernaar gestreefd de belangen van vrouwen in de EG te bevorderen. Initiatiefnemer en algemene organisator van dit project is de International Art Foundation (IAF) in Amsterdam. Dit is een stichting onder Europees recht die de culturele samenwerking tussen Europese landen wil bevorderen, vooral op het terrein van de hedendaagse kunst. De IAF wil daarbij nieuwe stimulansen geven op EG-niveau. De stichting wordt onder andere ondersteund door de Europese Commissie.

Het fotografieproject wordt opgezet in samenwerking met de andere EG-landen. Nationale jury's zullen de inzendingen beoordelen. Een Europese jury zal uit de winnende nationale foto's een selectie maken die als Europese tentoonstelling door de EG-landen zal reizen.

Voorwaarden

Het project staat open voor fotografen (v/m). De voorwaarden daarbij zijn, dat autochtone fotografen (v/m) in elk land hun visie op migrantenvrouwen moeten weergeven. Anderzijds dienen migrant-fotografen (v/m) hun visie weer te geven op de autochtone vrouwen in het land waar zij verblijven. De voorwaarden zijn voor alle EG-landen gelijk.

Informatie

International Art Foundation

Gebouw K61

Kerkstraat 61

1017 GC Amsterdam

tel. 020-6242134

fax 020-6205247